

Code of Conduct 2023

Oy Verman Ab:stä, käytetään jäljempänä nimitystä Verman, Leader Foods Oy:stä ja Leader Snack Factory Oy:stä vastaavasti nimitystä Leader ja Biosym A/S:stä nimitystä Biosym. Verman-konserni tarkoittaa Vermania ja sen tytäryhtiöitä.

Toimittaja tarkoittaa minkä tahansa raaka-aineen, valmiin tuotteen tai palvelun toimittajaa.

Laajuus ja seuranta

Vermanin ja sen tytäryhtiöidentavoitteena on harjoittaa pitkän aikavälin kannattavaa liiketoimintaa eettisesti ja vastuullisesti ottaen huomioon voimassa olevat lait ja määräykset liittyen

- ✓ ihmisoikeuksiin,
- ✓ työntekijöiden oikeuksiin ja ehtoihin,
- ✓ terveyteen ja turvallisuuteen,
- ✓ elintarviketurvallisuuteen,
- ✓ ympäristönsuojeluun,
- ✓ kestävään kehitykseen,
- ✓ metsien suojeluun,
- ✓ biodiversiteettiin,
- ✓ jätteiden ja jätevesien hallintaan,
- ✓ korruption vastaiseen toimintaan.

Siksi pyrimme varmistamaan, että kaikki työntekijämme sekä toimittajamme ja muut liikekumppanimme toimivat näiden toimintaohjeiden standardien mukaisesti. Jos liikekumppanimme aiheuttavat tai myötävaikuttavat haitallisiin vaikutuksiin, käytämme vaikutusvaltaamme näiden vaikutusten estämiseen tai lieventämiseen.

Nämä menettelyohjeet* (jäljempänä MO) eivät korvaa sovellettavia lakeja ja määräyksiä, eikä niiden tule katsoa ohittavan sovellettavia lakeja ja määräyksiä, vaan ne määrittelevät käyttäytymisen vähimmäisstandardit, joita on noudatettava.

Verman-konserni ja toimittaja ovat vastuussa siitä, että se ja sen työntekijät toimivat tämän menettelyohjeen asettamien standardien mukaisesti. Verman ja sen tytäryhtiöt valvovat myös säännöllisesti tämän MO:n noudattamista.

Toimittajan on pyynnöstä annettava Verman Groupille pääsy kaikkiin asiaankuuluviin tietoihin ja asiakirjoihin, joita tarvitaan sen varmistamiseksi, että toimittaja noudattaa menettelyohjeita. Mikäli toimittaja on Vermanin tai sen tytäryhtiöiden kohtuullisen näkemyksen mukaan rikkonut olennaisesti tätä MO:ta, Vermanilla ja sen tytäryhtiöillä on oikeus irtisanoa liikesuhde. Hyväksymällä yhteistyön Verman Groupin kanssa toimittaja vahvistaa, että se, sen tytäryhtiöt ja heidän työntekijänsä, mukaan lukien johtajat ja toimihenkilöt, noudattavat näitä menettelyohjeita. Toimittaja varmistaa, että myös sen tavarantoimittajat ja edustajat noudattavat näitä menettelyohjeita.

*Tämä käytäntö on kirjoitettu OECD:n vastuullisten maatalouden toimitusketjujen ohjeiden, OECD/FAO (2016) ja OECD-FAO:n vastuullisten maatalouden toimitusketjujen ohjeiden perusteella, OECD Publishing, Pariisi. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264251052-en>. **BSCI-standardi (Business Social Compliance Initiative) <https://www.amfori.org/content/bsci-code-conduct>.

Näiden periaatteiden ja niiden toimeenpanon valvonta ja vastuu on annettu Verman Groupin johtoryhmälle.

Oikeus työhön

Verman-konserni työllistää vain laillisesti työhön oikeutettuja työntekijöitä. Rekrytoinnin aikana kaikkien potentiaalisten työntekijöiden laillinen oikeus työhön on vahvistettava tarkastelemalla alkuperäisiä asiakirjoja tai viranomaisilta saadulla mahdollisen työntekijän henkilötunnuksella.

Leader Foods Oy:ssä ja Leader Snack Factory Oy:ssä henkilöllisyystodistusten tarkastaminen rekrytoinnin yhteydessä aloitettiin 10/2022. Kun rekrytoinnin tekee asiamies, Leader Foods Oy ja Leader Snack Factory Oy sopivat asiamiehen kanssa siitä, suorittaako asiamies validoinnin itse vai tekeekö Leader Foods Oy / Leader Snack Factory Oy validoinnin ennen palvelukseen ottamista.

Tarjoamme työtä tunnustettujen työsuhteiden perusteella, jotka perustuvat kansallisiin lakeihin ja käytäntöihin.

Täytämme vakituisista työsuhteista sekä sosiaaliturvalaeista ja -säännöksistä aiheutuvat velvoitteemme työntekijöitä kohtaan. Tuomitsemme jyrkästi pakkotyön, orjuuden ja kaikki käytännöt, joissa käytetään hyväksi aikuisia tai lapsia tai joissa heidät altistetaan haitallisille tai vaarallisille olosuhteille.

Verman-konserni on sitoutunut täyttämään BSCI-standardin (Business Social Compliance Initiative**) vaatimukset ja odottaa myös toimittajiltaan sitoutumista kyseiseen standardiin. Leader Foods Oy ja Leader Snack Factory Oy pyytävät raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien toimittajia sitoutumaan BSCI-periaatteisiin edellytyksenä ennen toimittajaksi hyväksyntää.

Kurinpitoon liittyvä käytäntö

Fyysinen pahoinpitely tai kurinpito, fyysisen hyväksikäytön uhkaus, seksuaalinen tai muu häirintä, sanallinen pahoinpitely tai muu uhkailu on ehdottomasti kiellettyä organisaatiossamme. Rangaistusmaksuja tai vähennyksiä palkasta ei sallita kurinpitotoimina.

Syrjimättömyys

Yrityksemme on monikulttuurinen. Emme syrji ketään sukupuolen, uskonnon, rodun, kansallisen tai etnisen alkuperän, säädyn, kulttuuritaustan, sosiaalisen ryhmän, vamman tai sairauden, seksuaalisen suuntautumisen, siviilisäädyn, iän, liiton jäsenyyden tai poliittisen mielipiteen perusteella. Emme syrji palkkaamisen yhteydessä tai korvauksista päätettäessä, koulutuksen tai kehittymisen tarjoamisessa, ylennyksiin, irtisanomisiin tai eläkkeelle siirtymiseen liittyvissä päätöksissä. Pyrimme ehkäisemään siirtotyöläisten hyväksikäyttöä ja varmistamaan äitiysvapauden työssä. Emme harjoita naisten syrjintää. Tehostamme naisten merkityksellistä osallistumista päätöksentekoon, naisten valintaa johtotehtäviin, varmistamaan

*Tämä käytäntö on kirjoitettu OECD:n vastuullisten maatalouden toimitusketjujen ohjeiden, OECD/FAO (2016) ja OECD-FAO:n vastuullisten maatalouden toimitusketjujen ohjeiden perusteella, OECD Publishing, Pariisi. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264251052-en>. **BSCI-standardi (Business Social Compliance Initiative) <https://www.amfori.org/content/bsci-code-conduct>.

naisten ammattitaidon kehittymis- ja etenemismahdollisuuksia, sekä mahdollistamaan naisten mahdollisuutta

hyödyntää luonnon resursseja, panostusta, tuottavuuteen liittyviä työkaluja, naisille suunnattuja neuvonta- ja rahoituspalveluita, naisille suunnattuja koulutusmahdollisuuksia sekä

tuottamaan naisille suunnattuja tietoja.

Työterveys- ja työturvallisuustoimikunta on nimitetty, ja se vastaa muun muassa tasa-arvoa ja naisten vaikutusvaltaa edistävien toimenpiteiden toteuttamisesta, seurannasta ja arvioinnista.

Työajat, palkat ja edut

Verman-konsernin työntekijät työskentelevät kohtuullisin työajoin paikallisten lakien ja kollektiivisten työehtosopimusten mukaisesti.

Säännölliset työajat on määritelty työntekijöidemme työsopimuksissa.

Maksamme palkkoja ja etuja normaalilta työviikolta, joka täyttävät vähintään kansalliset lakistandardit ja joiden osalta otetaan huomioon alan vertailustandardit. Palkat ja edut määritellään jokaisen työntekijän työsopimuksessa. Korvaamme ylityöt paikallisten lakien ja työehtosopimusten mukaisesti.

Työntekijämme saavat kirjallista ja ymmärrettävää tietoa työehdoistaan suhteessa palkkaan ennen työsuhteen aloittamista.

Lapsityövoima

Kansainvälisen työjärjestön määritelmän mukaan lapsityövoimalla tarkoitetaan lapsityövoiman käytön muotoja, joita ei voida hyväksyä, eli työtä, joka on henkisesti, fyysisesti, sosiaalisesti tai moraalisesti vaarallista ja haitallista lapsille. Verman tai sen toimittajat eivät saa missään olosuhteissa käyttää lapsityövoimaa tai pakkotyövoimaa tai tehdä sopimusta sellaista työvoimaa käyttävien alihankkijoiden tai tavarantoimittajien kanssa.

Työsuhteeseen palkattavan henkilön alaikärajan tulee olla vähintään sama, kuin oppivelvollisuuden päättymisikäraja. Verman Group noudattaa lain asettamia ikärajoja kaikilla toimivilla markkinoilla.

Nuoret työntekijät

Jos nuoria työntekijöitä, joiden ikä on alle 18 vuotta ja vähintään sama kuin oppivelvollisuuden päättymisikäraja, työllistyminen on mahdollista vain, jos on olemassa riittävät varotoimet heidän suojelemiseksi. Työntekijän todellinen ikä tarkistetaan huolellisesti. Laillisia työssä oppimiseen liittyvien koulutusohjelmien käyttöä tuetaan, mikäli ohjelmat täyttävät kaikki vaadittavat lait ja

säädökset. Oppisopimuskoulutusohjelmissa ryhdymme myös erityisiin varotoimiin suojelemme nuorten työntekijöiden hyvinvointia ja kehitystä: Heitä suojellaan ja koulutetaan asianmukaisesti, kuten muitakin työntekijöitä.

*Tämä käytäntö on kirjoitettu OECD:n vastuullisten maatalouden toimitusketjujen ohjeiden, OECD/FAO (2016) ja OECD-FAO:n vastuullisten maatalouden toimitusketjujen ohjeiden perusteella, OECD Publishing, Pariisi. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264251052-en>. **BSCI-standardi (Business Social Compliance Initiative) <https://www.amfori.org/content/bsci-code-conduct>.

Paikallisen lain tai koulusopimuksen puuttuessa opiskelijatyöntekijöiden, harjoittelijoiden ja oppisopimuskoulutuksessa olevien työntekijöiden on saatava vähintään sama palkka kuin muilla aloitustason työntekijöillä, jotka suorittavat samanlaisia tai samankaltaisia tehtäviä.

Terveys ja turvallisuus

Tarjoamme turvallisen ja hygieenisen työympäristön kaikille työntekijöillemme. Toteutamme asianmukaisia toimenpiteitä onnettomuuksien tai vammojen ehkäisemiseksi minimoimalla työympäristöllemme ja toiminnallemme ominaisten vaarojen syyt niin pitkälle kuin se on kohtuudella mahdollista.

Järjestämme säännöllisesti työterveys- ja turvallisuuskoulutusta, ja koulutus toistetaan uusille tai uusiin tehtäviin siirretyille työntekijöille. Kaikille työntekijöille tarjotaan pääsy puhtaisiin tiloihin ja juomaveden saatavuus sekä tarvittaessa pääsy saniteettitiloihin ja tarjotaan mahdollisuus turvalliseen elintarvikkeiden varastointiin. Määritämme selkeät vastuut terveydestä ja turvallisuudesta kaikissa tiloissamme.

Olemme sitoutuneet pitämään työympäristön turvallisena, mikä tarkoittaa myös päihteettömän (huumeeton ja alkoholiton) työpaikan varmistamista. Meillä on nollatoleranssi alkoholin juomiseen ja laittomiin huumeisiin työaikana. Tuliaseiden ja kaikenlaisten aseiden hallussapito on kielletty.

Yhdistymisvapaus ja oikeus työehtosopimusneuvotteluihin

Tuemme yhdistymisvapautta ja työehtosopimusneuvotteluja. Työntekijämme voivat liittyä ammattiliittoihin tai työntekijäjärjestöihin tai muodostaa niitä ja neuvotella kollektiivisesti paikallisten lakien ja määräysten mukaisesti. Suhtaudumme avoimesti ammattiliittoihin ja niiden toimintaan; emme syrji työntekijöiden edustajia ja annamme heille mahdollisuuden suorittaa edustajatehtävänsä työpaikalla.

Valitusmekanismit

Kaikki työntekijämme ansaitsevat oikeudenmukaisen ja johdonmukaisen kohtelun sovellettavien ihmisoikeuksien ja heidän työoikeutensa mukaisesti. Odotamme kaikkien työntekijöidemme noudattavan tätä käytäntöä. Meillä on valitusmenettely, joka ottaa huomioon työntekijöidemme epäoikeudenmukaiseen, mielivaltaiseen tai epäinhimilliseen kohteluun liittyvät asiat ja riskit tarjoamalla työntekijöillemme mahdollisuuden ilmaista huolensa, ongelmansa tai valituksensa.

Valitusprosesseihimme kuuluu luottamuksellinen whistleblowing-kanava (usealle osastolle sijoitetut whistleblowing-lokerot ja vuodesta 2023 alkaen verkkokanava), joka on kaikkien työntekijöiden käytettävissä.

Työterveys- ja turvallisuustoimikunta tarkastelee kaikki työturvallisuusongelmat ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin. Laatu-pääällikkö ja/tai HACCP-tiimi arvioi tuotteiden laatuun ja elintarviketurvallisuuteen liittyvät huolenaiheet.

Tämä valituskanava mahdollistaa myös valituksista ilmoittamisen täysin anonymisti, jotta huolista tai valituksista hyvässä uskossa ilmoittaneet työntekijät ovat suojassa kaikilta irtisanomisilta. Valitusmenettelymme on kaikkien työntekijöidemme saatavilla ja työntekijät saavat asianmukaisen tiedotuksen aiheesta.

Hallinto, lahjonta ja korruptio

Verman-ryhmällä on nollatoleranssi lahjontaa, petollisia käytäntöjä ja korruptiota kohtaan. Varmistamme, että yksikään työntekijä ei tarjoa, lupaa, anna tai hyväksy lahjuksia tai suorita tai hyväksy sopimattomia maksuja uuden liiketoiminnan hankkimiseksi, olemassa olevan liiketoiminnan säilyttämiseksi tai minkään muun sopimattoman edun turvaamiseksi.

Tavanomaiset ja kohtuulliset liike-elämän kohteliaisuudet, mukaan lukien lahjat ja yrityksen vieraanvaraisuus (esim. viihde, liikelounaat ja pienet lahjat), ovat sallittuja edellyttäen, että ne annetaan aina sovellettavien lakien ja määräysten mukaisesti.

Noudatamme verolakien ja -määräysten kirjainta ja henkeä maissa, joissa toimimme. Pidättäydymme tekemästä tai toteuttamasta kilpailua rajoittavia sopimuksia kilpailijoiden kesken ja teemme yhteistyötä tutkivien kilpailuviranomaisten kanssa. Siltä osin kuin ne koskevat yrityksiä, toimimme johdonmukaisesti OECD:n neuvoston omistajaohjaukseen liittyviä periaatteita.

Ihmisoikeudet

Asiaankuuluvien kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti kunnioitamme ihmisoikeuksia, mikä tarkoittaa, että vältämme muiden ihmisoikeuksien loukkaamista ja vältämme ihmisoikeuksiin vaikuttavien haitallisten asioiden aiheuttamista tai edistämistä ja puutumme mainitun tyyppisiin vaikutuksiin, kun niitä ilmenee.

Elintarviketurvallisuus ja ravitsemus

Varmistamme, että toimintamme myötävaikuttaa aina elintarviketurvallisuuteen. Tätä varten sovellamme esimerkiksi sertifioituja elintarviketurvallisuuteen liittyviä laatustandardejamme FSSC22000 ja BRC omissa tuotantolaitoksissamme Leader Foods Oy:ssä ja Leader Snack Factory Oy:ssä ja varmistamme, että toimittajamme täyttävät GFSI-elintarviketurvallisuuskriteerit. Muiden Verman-konsernin tytäryhtiöiden osalta meillä on meneillään toimittajien hyväksynnän harmonisointiprojekti vuonna 2023.

Omistusoikeus ja pääsy luonnonvaroihin

*Tämä käytäntö on kirjoitettu OECD:n vastuullisten maatalouden toimitusketjujen ohjeiden, OECD/FAO (2016) ja OECD-FAO:n vastuullisten maatalouden toimitusketjujen ohjeiden perusteella, OECD Publishing, Pariisi. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264251052-en>. **BSCI-standardi (Business Social Compliance Initiative) <https://www.amfori.org/content/bsci-code-conduct>.

Kunnioitamme laillisia omistusoikeuden haltijoita ja heidän luonnollisia oikeuksiaan resursseihin, mukaan lukien julkiset, yksityiset, yhteisölliset, kollektiiviset, alkuperäiskansoille kuuluvat ja perinteiset oikeudet, joihin toimintamme mahdollisesti vaikuttaa. Luonnonvaroihin luetaan maat, kalatalous, metsät ja vedet.

Sitoudumme mahdollisimman suuressa määrin avoimuuteen ja tiedottamiseen mitä tulee maapohjaisiin investointeihimme, mukaan lukien vuokrasopimukseen/toimilupiin liittyvä läpinäkyvyys

sopimusehtojen yksityisyyden rajoituksen huomioon ottaen.

Vältämme tai, kun välttäminen ei ole mahdollista, minimoimme laillisten omistusoikeuden haltijoiden fyysiset ja/tai taloudelliset vaikutukset samalla ympäristölliset, sosiaaliset ja taloudelliset kustannukset ja hyödyt tasapainottaen ja kiinnitämme erityistä huomiota köyhiin ja haavoittuvaisiin kohdistuviin haitallisiin vaikutuksiin.

Ympäristönsuojelu ja luonnonvarojen kestävä käyttö

Luomme ja ylläpidämme toimintamme luonteeseen ja laajuuteen sopivaa ympäristö- ja yhteiskuntajohtamisjärjestelmää, joka on

oikeassa suhteessa mahdollisten ympäristö- ja sosiaalisten riskien ja vaikutusten tasoon.

Parannamme jatkuvasti ympäristötehokkuuttamme seuraavin toimenpitein:

- saastumisen ja ilman, maaperän, maaperän ja veden kielteisten vaikutusten ehkäiseminen, minimoiminen ja korjaaminen käyttämällä asianmukaista ilmansuodatusta tehtaissamme ja edistämällä jätehuoltoa
- vaarallisen ja tavanomaisen jätteen syntyminen välttäminen tai vähentäminen, myrkyllisten aineiden korvaaminen tai käytön vähentäminen sekä tuottavan käytön tehostaminen tai jätteiden turvallisen hävittämisen varmistaminen
- luonnonvarojen kestävä käytön varmistaminen sekä resurssien ja energian käytön tehostaminen
- ruokahävikin ja jätteiden määrän vähentämien sekä kierrätyksen edistäminen tehtaissamme ja toimistossa
- geneettisten resurssien tukeminen ja säilyttäminen suorittamalla GMO-testauksia kriittisille ainesosille.

Käytännön esimerkkinä Leader Foods Oy / Leader Snack Factory Oy on päättänyt suojella sademetsiä, torjua ilmastonmuutosta sekä auttaa ihmisiä ja luontoa menestymään ostamalla kestäviä materiaaleja, kuten kalaöljyä, kaakaota tai palmuöljyä.

Jäljitettävyyjärjestelmämme varmistaa, että massataseessa myytyjen tuotteiden määrä katetaan 100 % sertifioituina ostetuista määristä.

Teknologia ja innovointi

Osallistumme asianmukaisten teknologioiden kehittämiseen ja levittämiseen, erityisesti ympäristöystävällisten teknologioiden ja suoraa tai epäsuoraa työllisyyttä tuottaviin teknologioihin.

Tietosuoja ja yksityisyys

Olemme sitoutuneet suojaamaan työntekijöidemme, asiakkaidemme ja toimittajiemme henkilötietoja sekä noudattamaan Euroopan yleisen tietosuoja-asetuksen (GDPR) sääntöjä ja muita sovellettavia tietosuojasäännöksiä.

Oy Verman Ab:n johtoryhmä on hyväksynyt Vermanin menettelyohjeet 18.1.2023

Sami Oinas, 18/01/2023
Toimitusjohtaja
Oy Verman Ab